א) לקמן טו., ב) ולקמן ו.: טו: טו. פסחים ד. נה. מ"ק

טו: יו: יט: כ: בכורות כ:

רא נדה לג.ז. ג) לקמן טו.,

ד) ומכאן שייך לדף ו.],

נוסחת הריב"ן

ה אז שמגלח לל"א יום: בן כ"ט

יום: ג] ולרב מתנא קשיא

סיפא דתני דאם גילח ליום

לי יצה המר לך רב מתנה

יום והכא מאי טעמא דאמר

יים יים מנהי שעממי זממת דאם גילח ליום ל' יצא דקסבר מקצת כו' : ד] שלא לגלח עד :

הן הא: ון (כ"ט ימים) ליתא

אחר מלאת דהו"ל כמי שנודר

לגלח מאה יום מיום ל״א יום והדר מגלח. איכא דגרסי

כו כגוו: לו וביום ס"ח) לימח

בכ"י: מ] גילח את הראשונה

הגהות הב"ח

(א) גם' מקלת היום ככולו

רהא תנן אמר הריני נזיר וכו' אם גילח ליום:

(ב) רש"י ד"ה אלא וכו׳

למניינא משום הכי תני

שלשים ואע"ג דבציר

גרסי׳ הד"א עם ד"ה אמר

לך וד"ה נעשה כאומר וכו': (ה) ד"ה דקסבר וכו'

אינו סותר את נזרו ולרב

מתנא: (ו) ד"ה והא תנן

. נילח ליום וכו' למאה יום

וכו׳ שלשים יום שלמים

ללריך למנות תחלה לשלשים וא' ולגלח וכו' שלשים יום שלמים ואם שלשים יום שלמים ואם

ממר: (1) ד"ה ממר לד וכו׳

אם גילת הראשונה ביום

: טיבאב

שלשים ואחד

אחד הוא. מ (ג) ד"ה מן וכו'

בשלמה (ד)

כו': ווגמגום ט] תחילה: י] דקתני ילא באומר סחס ופרושי כו':

: נ״עו

יי: ז] דמניא: ח] שנור "ד ואח"כ מה"ד גלח

ומביא קרבנותיו ואסור ביין ובטומאה עד שיביא . דנזיר טהור נמי בעי כפרה על שציער עצמו מן היין משום הכי קתני ל' לפי שגם ביום ל' אסור עד שגם ביום ל אסון פו שיגלח ויביא קרבנותיו והשתא לבר פדא סתם נזירות כ"ט יום ומגלח ביום ל' ובמסקנא לא קאי ניחא כיוז דסתם נזיר ל' יום אינו מגלח עד שישלים כל ימי נזירותו. אלא לבר פדא קשיא דמיום כ"ט שלימו והוה מצי לשנויי לאלתר נעשה כאומר שלימים אלא ניחא ליה לאקשויי מסיפא ולאיכוחי דע״כ אמרינן הכי: אם גילח יום ל׳ יצא. ואם איתא דנזיר ל׳ ום אמאי יצא כיון דאכתי לא שלים נזירותיה. אלא לא שלים נוידונית. אלא סיפא ע״כ מסייע ליה לבר פדא. הילכך רישא אית לך לפרושי דנעשה כאומר שלימים. כלומר ביינית אע"ג דסתם נזירות כ"ט יום גזרו חכמים ביז שאמר הריני נזיר סתם ובין שאמר הריני נזיר כ"ט יום שיהא נזיר ל' יום לפי שמנהג הזה הוא בכני אדם מאחר למנייז ל' רק חסר יום א' שהוא מנין שלם לכך גזרו בכולז ל' יום ויגלח ביום ל' יא'. אבל אם גילח ביום ל׳ יצא. והאי דקאמר באומר שלימים לאו דוקא דלבר פרא לית ליה מקצת היום ככולו אלא הכי קאמר נעשה כאומר דבר שמשמע מלימים והייוו ל' יום: קסבר האי תנא מקצת היום ככולו וכיון שנהג מקצת ככולו וכיון שנהג נוקבת נזירות ביום ל' אם גילח בו ביום יצא. ומי' לכתחילה אמרו חכמים שלא יגלח בו ביום כיון שהוא ממנין נזיר והשתא ליכא מידי בעיקר נזיר בין רב מתנא לבר פדא דלתרו ... מדאורייתא מגלח ביום ל ומדרבנז אינו מגלח אלא עד יום ל"א אלא בהא פליגי דלבר פדא מיום כ"ט שלמו ימי נזירותו ואם נטמא יום ל' קודם . הבאת קרבנותיו אינו סותר מדאורייתא אלא מדרבנז ואינו מביא קרבן. מתנא יום שלשים מן המנין אלא דמקצת היום ככולו ואם נטמא קודם הבאת קרבנותיו סותר מדאוריי י"מ דוקא קאמר בר . פדא נעשה כאומר שלימים

> היינו דוקא היכא דקאמר הריני נזיר בסתם אבל

בינייהו טובא. אם גילח יום ל' לא יצא. בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר

פדא קשיא ומשני הכא פוא קשיא ומשני הכא ודאי דאמר שלימים. פיי כיון דאמר לי יום הוי

כאילו אמר שלימים. אית

נהירא הא גירסא דהיאך

. האמר לרב מתנא ניחא

מתני׳ דאוקי לה רב מתנא

סתם נזירות כ"ע יום אע"ג דתמלא שלשים וכשאתה יורד למניינם . **ובר פדא אמר לך.** אטו מי ליכא חד מינייהו דלא אתא לדרשא: אלא יש לומר דכור אלהיו על ראשו לא הוי ממניינא דהוא לשון כתר כדמתרגמינן כלילה: הגהר לדרשא. וכיון דאמיין לדרשא לא מצטרפין למניינא ומנינן להו מכ"ט: באכזד שהגזירות חד עד הנזירות. ודמי נרמה דמם ממר

הריני נזיר ונזיר לא אילטריך דמישתמע שפיר כשישלים מירותו הראשון דמתחיל ומונה נזירות שני וכי איצטריך קרא להיכא * דאמר הריני נזיר היום ונזיר דהוה לן למימר לא חייל עליה אלא חד מירות כיון דאמר היום להכי אינטריך קרא מיותר שהמירות חל על המירות:

הואיל ואיכא חד מינייהו דלאו לדרשא. או אחד או עשרה

ולאו דוקא חד מדההוא למניינא כולהון למניינא ונהי דאיכא בהו דרשא מכל מקום אמו למניינא: תנך סתם נזירות שלשים יום וכו' אלא לבר פדא קשיא. דמשמע שהתנא משך מירות דאורייתא אתא לאשמועינו ומשני כיון דאיכא יום תלתין דמגלח ומייתי קרבנות ואסור לשתות ביין וליטמא למתים עד שמביא קרבנותיו משום הכי [תני] חלתין יומין דמשך

המירות עד תלתין יומי כי לכתחילה אי אפשר להביא קרבנותיו בכ"ט אפילו לבר פדא אלא ביום שלשים (הויא ליה [כפרה] דאפילו מיר טהור קנת חוטא הוא שניער ענמו מן היין): מגלה לשלשים וא' יום בו' אלא לבר פרא קשה. דהוה ליה לגלח ביום [ל'] דשלמו מירות בכ"ט יוס: אבור לד בר פרא אימא סיפא ואם גילח ביום שלשים יצא אלא סיפא מסייעא ליה. ורישה דקהמר לכתחילהי כשיחמר שלשים יום שלימין להיות נזיר אי אפשר לו לגלח ביום שלשים וגזרו חכמים כשאומר נזיר סתם דלכתחילה לא יגלח אלא ביום שלשים וא' אבל בדיעבד אם גילח ביום ל' יצא שכן דינו דאורייתא דסתם נזיר יגלח ביום שלשים ואם תאמר אמאי איצטריך למימר גזירה אטו היכא דאמר שלימים לימא גזירה אטו היכא דאמר שלשים יום בלא שלימים דהכי מוכח בסמוך בפירכא שניה דלבר פדא דלית ליה מקצת היום ככולו כי אמר שלשים דמדאורייתא לריך לגלח ביום לי ואחד יש לומר דמשום דשני לקמן לרב מתנא באומר שלימים דהתם ליכה לשנויי בלישנה החרינה דחשמועינן כשהמר לשון מיותר ל' יום באילו² אמר שלימין [דבזה] מקלח³ היום ככולו ואילטריך דאומר⁴ שלימים קמשני נמי בהא לישנא לבר פדא: ולדב מתנא קשיא סיפא קסבר מקצת היום ככולו. הילכך אם גילח ניום שלשים ילא כיון שעשה מהצת היום במירות ומיהו לכתחילה לא יגלח אלא ביום שלשים ואחד ולבר פדא לית ליה מקצת היום ככולו דא"כ אפילו ביום כ"ט אם גילח יצא אן והתנא אמר ביום שלשים אם גילח יום 5 שלשים ילה: תנן הריני נזיר שלשים יום אם גילח יום שלשים לא שלשים לא בשלמת בז הי דוקה יום שלשים לבר פדה דלית ליה מקלת היום ככולו ניחא אע"ג דלעיל קאמר אם גילח יום שלשים יצא התם הוא דסתם מירות קביל עליה דהוי כ"ט אבל הכא דאמר שלשים יום

ובר פדא אמר לך ליכא חד מינהון דלאו לדרשא אלא מדההוא למניינא כולהו נמי למניינא תגן סתם נזירות שלשים יום בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא קשיא אמר לך בר פדא איידי דאיכא יום תלתין דמגלח ומביא קרבנותיו משום הכי תנא שלשים תנן מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים יים ואחד בשלמא לרב מתנא ניחא אלא לבר פדא קשיא אמר לך בר פדא אימא סיפא אם גילח ליום שלשים יצא אלא סיפא מסייעא ליה רישא נעשה כאומר שלימין ולרב מתנא קשיא סיפא קסבר ימקצת היום ככולו (4) תנן

גרסינן אלא רישא נעשה כאומר שלימים: (ד) אמר לך בר פדא. רישא דתני שמגלח לשלשים ואחד: נעשה כאומר שלשים יום שלימים. ולכתחילה מגלח ליום שלשים ואחד וכיון דלא אמר בהדיא שלימים אם גילח ליום שלשים ילה: בודקסבר מקלת היום. שעבר מיום שלשים כמי שעבר כולו דמי והאי דמגלח לבתר הכי נעשה כמי שגילח ליום שלשים ואחד. ואם תאמר הואיל ולבר פדא נמי לריך להמתין דו עד יום שלשים ואחד מאי הריני נזיר שלשים יום אם גילח יום ל' לא איכא בין רב מתנא לבר פדא איכא יצא באומר שלימין יחנן מיַ שנזר ב' נזירות מגלח את הראשונה יום ל' ואחד והשניה ליום ששים ואחד בשלמא לרב מתנא ניחא

מדההוא למניינא הנהו נמי. דלדרשא אתי להו למניינא (ב): סנן מי

שאמר הריני נזיר מגלה (ג) לשלשים ואחד יום בשלמא לרב מתנא.

דאמר שלשים היינו דהאמר שמגלח [יום] אז שלשים ואחד דהיינו לאחר

פולבר פדא אם נטמא ביום שלשים אחר מלאת קרינא ביה ושוב אינו סותר את (ס) נדרו ולרב מתנא דאמר אין עיקר נזירות פחות משלשים יום תוך מלחת קרינה ביה ולריך למנות

מלחת ימי נזרו: אלא לבר פדא.

דאמר עיקר מירות לא הוי אלא כ"ט

בו בשלשים איבעי ליה לגלח: הכי

פעם שניה. אי נמי היינו דאיכא בינייהו שאם אמר הריני נזיר עכ"ט ימים מגלח לכתחילה ליום שלשים אליבא דבר פדא ולרב מתנא הולך ומשלים כל ל' שאין שום נזירות פחות מל' יום ואינו מגלח עד ל' וא' והא יו סנן גילה (ו) יום ל' לא ילא באומר שלימים. (ממש) דלריך לו להשלים כל מה שטר חן ולגלח אחר מלאת דהוה ליה כמי שנודר לגלח מאה יום דמונה מאה יום מיום ליום והדר מגלח. איכא דגרסי לה בלישנא אחרינא רישא באומר שלימין ומפרש לה רישא לבר פדא לא קשיא כגון דאמר הריני נזיר שלשים יום דלריך למנות שולכתחילה שלשים ולגלח ביום שלשים ואחד הא סתמא אם גילח יום שלשים יצא וסיפא דקתני שלא ילא באומר שלימין ופרושי מפרש לה לרישא מי שאומר הריני נזיר מגלח לשלשים ואחד ואימתי אמרו שלריך לגלח ביום שלשים ואחד פן בזמן שאמר הריני נזיר שלשים יום ואם אמר שלשים יום שלימין אם גילח ביום שלשים לא יצא: סנן מי שנור שתי נזירות מגלה את הראשונה ליום שלשים ואחד והשניה ליום ס"א. דלכי גילח ביום שלשים ואחד לראשונה לאלתר נכנסה לו נזירות שניה באותו יום עלמו ונמלא דכי מגלח נמי בשניה לוביום ס"א קאים ליה ביום שלשים ואחד: בשלמא לרב מחנא ניחא אלא לבר פדא. למה לי כולי האי בששים חסר אחד סגי: די אמר לך בר פדה הימה סיפה הם גילה (ו) מוביום שלשים כו'. הלמה דלה הוי עיקר מירות אלא שלשים חסר אחד: אלא סיפא מסייעא ליה. לבר פדא מדקאמר שאם גילח את הראשונה ליום שלשים שפיר דמי ורישא דקתני שלשים ואחד נעשה כאומר שלימין אבל היכא דפריש הריני נזיר שלשים יום חסר אחד מגלח לכתחילה ליום שלשים דעיקר נזירות אינו אלא שלשים חסר אחד:

גליון הש"ם תום' ד"ה מלמד. דאמר הריני נזיר היום ונזיר 5"ל ומיל היום:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תום' ד"ה ולרב מתנא קשיא סיפא וכו' והתנא אמר ביום שלשים אם גלח יום שלשים יצא עכ"ל. נ"ב אם גלח ביום שלשים ילא דוקא יום שלשים כל״ל. א״מ: ב] ד״ה תנן הריני מיר שלשים יום אם גלח יום שלשים לא יצא בשלמא אי דוקא יום שלשים. נמחק

הגהות התוספות 1. ז"ל לכתחילה ל"א היינו טעמא דכשיאמר שלשים כו׳. 2. ל"ל הוי כאילו. 3. ל"ל ב. ל ל הוא כלוטו. ב. ל ל דלא אמרינן בזה מקצת היום כו'. 4. צ"ל לומר. 5. צ"ל אם גילח יצא דמשמע דוקא יום שלשים יכה. 6. כ"ל

דמדרבנן.

336 משך מירות כל שלשים יום הלכך אם גילח ביום שלשים לא יצא דלית ליה מקצת היום ככולו אלא לרב מתנא קשה דאע"ג דאמר ל' יום הא סבירא ליה [דאמרינן] מקצח היום ככולו ואם גילח ביום שלשים אמאי לא יצא ומשני באומר שלימים פירוש אף על גב דמתניחין סתמא קתני ושלשיםן יום אפילו הכי כיון דאמר שלשים יום לישנא ימירא הוא דאפילו סתם לרב מתנא הוי שלשים יום וכי אמר הריני שלשים יום הוי כאילו אמר שלימים וליכא למימר מקצת היום ככולו ולכך אם גילת ביום שלשים לא יצא: ראת חשביה ביום ם"א בשלמא לרב מתנא ניחא. כשיגלח הראשונה ביום שלשים ואחד נגמר מירות ומתחיל מירות שני בו ביום מידי דהוי אאדם שמקבל עליו מירות בחני היום שעולה לו אותו יום ליום שלם הלכך ביום ס׳ כלו ב׳ נזירות ובס״א מגלח על השניה ונמלא דכל תגלחת ביום שלשים וא׳ וכ״ת סוף סוף מאי קמ״ל מתני׳ לרב מתנא הא ברישא קתני בהדיא דלכתחילה לריך לגלח ביום ל' ואחד הא לא קשיא דסיפא אתא לאשמועינן דיום ל' עולה לכאן ולכאן כדמסיק לקמן בשינוייא אליבא דרב מחנא והא לא שמעינן מרישא אלא לבר פדא קשה מרישא שמגלח על הראשונה ביום ל' [ואחד] ועל השניה ביום ס׳ רואחדן ואע"ג דאקשינן לבר פדא מרישא כי האי וכבר שני ליה מדרבנןם גארו דלכתחילה צריך לגלח ביום ל׳ ואחד ואם כן מאי ההדרן פריך ליה דרך הש"ס כן להקשות כעין קושיא ראשונה ולתרצו כעין תירוך ראשון ובלבד שישמיענו קצת חידוש מה שלא שמענו ברישא וה"ג איכא קצת חידוש בסיפא לבר פדא שאין ברישא כדנפקא לן לקמן במסקנא דתירוצא דמשמיענו דמקצת היום ככולו לבר פדא בתחילת הטירות כאדם שמקבל עליו טירות בחצי היום אע"פ שאוחו חידוש לא נתפרש בסיפא לבר פדא צריכין אנו למימר שהש"ס סומך על כך: עוד סיגנון אחר בשלמא לרב מתנא ניחא (הא) כלומר הא דקתני שמגלח כל נזירות ביום שלשים ואחד דהיינו הראשונה ביום שלשים ואחד והשניה ביום ס"א ואע"ג דשמעינן מרישא דמגלח ביום שלשים ואחד סיפא איצטריכא ליה לאשמועינן דיום שלשים עולה לכאן ולכאן לב׳ מירות כדמסיק לקמן אלא לבר פדא קשיא אף על גב דלבר פדא נמי זריך לגלח ביום שלשים ואחד מדרבנן כדשני לעיל מכל מקום חיקשי לבר פדא מייחור

דסבר מקצת היום ככולו. והאיך ניחא ליה דסיפא פליגא ארישא וסברה דלא אמרי׳ מקצת היום ככולו. הילכך נראה כגירסת הספרים דגרסי׳ בשלמא לבר פדא ניחא דכיון דאמר הריני נויר ל׳ יום אם גילח ביום ל׳ לא ישב העלות היום לבתיה היום לא מא היום לא מניה היום לא מציה היום להיצא משום המקצה היום במהוד במהוד היום המהוד הי יצא לקית היום בתיה היום היום היום היום היום השלה היום להיצא משום המקצה היום בכולו מה לי אמר הריני נזיר שתם המר הריני נזיר שלשים יום שלימים ההשתא לא מצי למימר מקצת היום ככולו נמשני שלימים. ואית ספרים דגרסי נעשה כאומר שלימים. פי׳ כיון דסתם נזיר לי יום למה לו ככולו ומשני באומר שלימים שאמר בפירוש הריני נזיר שלשים יום שלימים דהשתא לא מצי למימר מקצת היום ככולו כיון שפירש שלימים. ואית ספרים דגרסי נעשה כאומר שלימים. פי׳ כיון דסתם נזיר לי יום למה לו לפרש ל' יום אלא ודאי כיון שאמר ל' יום נעשה כאומר שלימים: מי שנזר ב' נזירות כגון שאמר הרי עלי ב' נזירות: והשניה ליום ששים וא' דהיינו ביום שלשים וא' דאחר שגילח ביום ל"א והתחיל בו ביום לנהוג נזירות אותו מקצת היום נעלה לו למנין שלשים:

א) נראה דל"ל איידי דאיכא יום תלחיו דמגלח ומביא הרבנוחיו וכו".